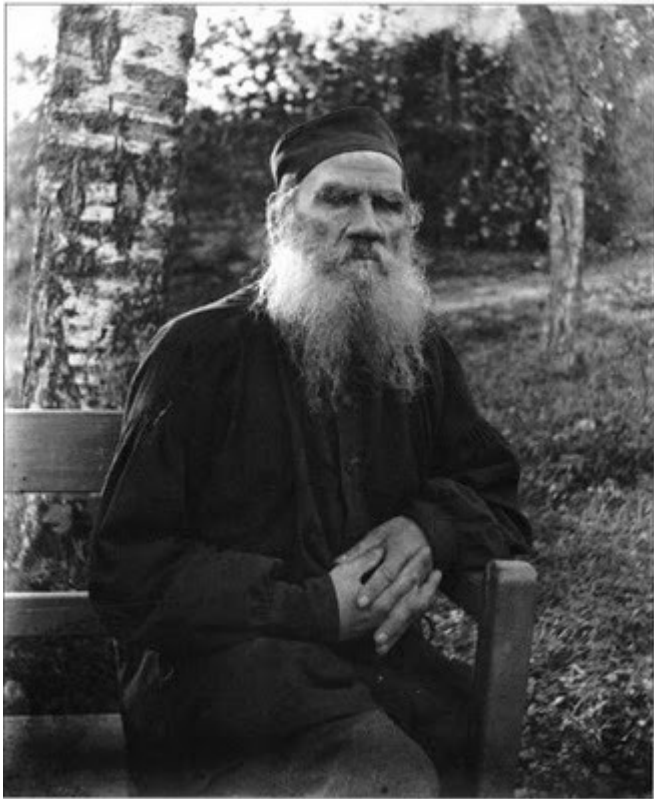

Λέων Τολστόϊ : «Τα τρία ερωτήματα»

/ Γενικά

Μία φορά και έναν καιρό, ένας βασιλιάς σκέφτηκε ότι αν ήξερε πάντοτε την κατάλληλη στιγμή για να αρχίζει κάτι, αν ήξερε ποιοί είναι οι κατάλληλοι άνθρωποι για ν' ακούει και ποιοί είναι εκείνοι που θα πρεπε ν' αποφεύγει και πάνω από όλα αν ήξερε πάντοτε ποιοί είναι το σημαντικότερο πράγμα να κάνει, δε θα αποτύχαινε σε ό,τι επιχειρούσε.

Και όταν του ήρθε αυτή η σκέψη, φρόντισε να διακηρυχθεί σε ολόκληρο το βασίλειό του ότι θα έδινε σπουδαία αμοιβή σ' εκείνον που θα του μάθαινε ποιά είναι η κατάλληλη στιγμή για κάθε ενέργεια, ποιοί είναι οι πιο αναγκαίοι άνθρωποι καίπως θα μπορούσε να ξέρει ποιοί είναι το πιο σπουδαίο πράγμα να κάνει.

Και ήλθαν σοφοί άνθρωποι στο βασιλιά, αλλά όλοι έδωσαν διαφορετικές απαντήσεις στα ερωτήματα.

Σ' απάντηση του πρώτου ερωτήματος, μερικοί είπαν ότι για να ξέρει κανείς την κατάλληλη στιγμή για κάθε ενέργεια, πρέπει να φτιάξει προκαταβολικά ένα πρόγραμμα ημερών, μηνών και ετών και να το ακολουθήσει πιστά. Μόνον έτσι, είπαν αυτοί, θα μπορούσε να γίνει το κάθε τι στην κατάλληλη στιγμή. Άλλοι δήλωσαν ότι θα ήταν αδύνατο ν' αποφασίσει κανείς εκ των προτέρω την κατάλληλη στιγμή γι'ακάθε ενέργεια, αλλά αν δεν αφήσει τον εαυτό του να

απορροφηθεί σε μάταιες ενασχολήσεις, θα μπορούσε πάντοτε να προσέχει τι συμβαίνει και τότε να κάνει ο,τι θα ήταν αναγκαίο. Άλλοι πάλι είπαν, ότι όσο κι αν πρόσεχε ο βασιλιάς ο,τι συνέβαινε, θα ήταν αδύνατο σε έναν άνθρωπο να αποφασίζει σωστά ποιά είναι η κατάλληλη στιγμή για κάθε ενέργεια, γι αυτό θάπρεπε να έχει ένα συμβούλιο από σοφούς ανθρώπους, που θα τον βοηθούσαν να καθορίσει την κατάλληλη στιγμή για κάθε τι.

Αλλά πάλι, άλλοι του είπαν ότι υπάρχουν ορισμένα πράγματα που δε θα μπορούσαν να περιμένουν να εξεταστούν από ένα συμβούλιο και για τα οποία πρέπει κανείς να αποφασίζει αμέσως αν θα τα επιχειρήσει ή όχι. Για να μπορεί να όμως κανείς να τό αποφασίζει αυτό, πρέπει να εκ των προτέρων να γνωρίζει τι πρόκειται να συμβεί. Μόνο μάγοι μπορούν να το κάνουν αυτό και γι αυτό, για να ξέρει κανείς την κατάλληλη στιγμή για κάθε ενέργεια, πρέπει να συμβουλευεται μάγους.

Εξ ίσου ποικίλες ήταν οι απαντήσεις και στο δεύτερο ερώτημα. Μερικοί είπαν ότι οι άνθρωποι που χρειάζεται περισσότερο ο βασιλιάς είναι οι σύμβουλοί του, άλλοι οι ιερείς, άλλοι οι γιατροί, ενώ άλλοι είπαν ότι πιο αναγκαίοι είναι οι πολεμιστές.

Στο τρίτο ερώτημα για το ποιά είναι πιο σπουδαία ενασχόληση, μερικοί απάντησαν ότι πιο σπουδαίο πράγμα στο κόσμο είναι οι επιστήμες. Άλλοι είπαν ότι είναι η πολεμική επιδεξιότητα, και άλλοι πάλι ότι είναι η θρησκευτική λατρεία.

Όλες οι απαντήσεις ήταν διαφορετικές και ο βασιλιάς δε συμφώνησε σε καμιά απ αυτές και σε καμιά δεν έδωσε σημασία. Αλλά θέλοντας ακόμη να βρει τις σωστές απαντήσεις, αποφάσισε να συμβουλευτεί έναν ερημίτη πολύ γνωστό για την σοφία του.

Ο ερημίτης ζούσε σ' ένα δάσος απ τὸ οποίο δεν απομακρυνόταν ποτέ και δε δεχόταν παρά τους απλούς ανθρώπους. Έτσι ο βασιλιάς ντύθηκε απλά ρούχα και πριν φτάσει στο κελί του ερημίτη, κατέβηκε απ τ' ἄλογό του, άφησε πίσω τη φρουρά του καί πήγε μόνος του.

Όταν πλησίασε ο βασιλιάς, ο ερημίτης έσκαβε τη γη μπροστά στην καλύβα του. Όταν είδε το βασιλιά, τον χαιρέτησε και συνέχισε να σκάβει. Ο ερημίτης ήταν άνθρωπος ασθενικός και αδύνατος και κάθε φορά που σφήνωνε την αξίνα του στην γη για να σηκώσει λίγο χώμα, ανάπνεε βαριά.

Ο βασιλιάς τον πλησίασε και του είπε: «Ήρθα σε σένα σοφέ ερημίτη για να σέρωτήσω τρία πράγματα: Πως θα μάθω να κάνω το κατάλληλο πράγμα στην κατάλληλη στιγμή, ποιοί είναι οι άνθρωποι που χρειάζομαι περισσότερο καίεπομένως ποιούς θα πρέπει να προσέχω περισσότερο από τους άλλους και ποιέςυποθέσεις είναι πιο σπουδαίες και χρειάζονται περισσότερο προσοχή»;

Ο ερημίτης άκουσε το βασιλιά, αλλά δεν έδωσε καμιά απάντηση. Μόνο έφτυσε στις παλάμες του και ξανάρχισε το σκάψιμο.

«Είσαι κουρασμένος», είπε ο βασιλιάς, «άσε με να πάρω την αξίνα και να δουλέψωεγώ λίγο για σένα».

«Ευχαριστώ», είπε ο ερημίτης και δίνοντας την αξίνα στο βασιλιά κάθισε κάτω στόχώμα.

Όταν έσκαψε ο βασιλιάς δύο αυλάκια, σταμάτησε και επανέλαβε τα ερωτήματά του.Ο ερημίτης και πάλι δεν απάντησε, αλλά σηκώθηκε, άπλωσε το χέρι του να πάρει τήναξίνα και είπε: «Ξεκουράσου τώρα λίγο και άσε μένα να δουλέψω λιγάκι».

Ο βασιλιάς όμως δεν του έδωσε την αξίνα και συνέχισε να σκάβει. Πέρασε μία ώρα και άλλη μία. Ο ήλιος άρχισε να δύει πίσω απ τὰ δέντρα και ο βασιλιάς στο τέλος σφήνωσε την αξίνα στο χώμα και είπε: «Ήρθα σε σένα σοφέ άνθρωπε για μίααπάντηση στα ερωτήματά μου. Αν δεν μπορείς να μου δώσεις καμιά, πες το μου νάγυρίσω στο σπίτι μου».

«Να, κάποιος έρχεται τρέχοντας», είπε ο ερημίτης. «Ας δούμε ποιός είναι».

Ο βασιλιάς γύρισε και είδε ένα γενειοφόρο άνδρα να έρχεται τρέχοντας από το δάσος, σφίγγοντας με τα χέρια του το στομάχι του, απ τὸ οποίο έτρεχε ποτάμι το αίμα. Όταν πλησίασε το βασιλιά, έπεσε λιπόθυμος στο χώμα βγάζοντας έναν ελαφρύ αναστεναγμό. Ο βασιλιάς και ο ερημίτης ξεκούμπωσαν τα ρούχα του. Υπήρξε ένα μεγάλο τραύμα στο στομάχι του. Ο βασιλιάς το έπλυνε όσο καλλίτερα μπορούσε καίτὸ έδεσε με το μαντήλι του και με μία πετσέτα που τούδωσε ο ερημίτης. Αλλά το αίμα δε σταματούσε να τρέχει και ο βασιλιάς ξανά και ξανά άλλαζε τον επίδεσμο, μουσκεμένο από καυτό αίμα, τον έπλενε και ξανάδενε το τραύμα. Όταν σταμάτησε νάτρέχει το αίμα, ο πληγωμένος συνήλθε και ζήτησε κάτι να πιεί. Ο βασιλιάς έφερε φρέσκο νερό και του το έδωσε. Στο μεταξύ ο ήλιος έδυσε και άρχισε να κρυώνουν.Έτσι ο βασιλιάς με τη βοήθεια του ερημίτη μετέφερε τον πληγωμένο στην καλύβα και τον ξάπλωσε στο κρεβάτι. Όταν ξάπλωσε στο κρεβάτι ο πληγωμένος, έκλεισε τάμάτια του και ησύχασε, αλλά ο βασιλιάς ήταν τόσο κουρασμένος απ τὸ περπάτημα και τη δουλειά που είχε κάνει,

που κάθισε στο κατώφλι και τον πήρε και αυτόν ούπνος τόσο βαθιά, ώστε κοιμήθηκε συνέχεια όλη την καλοκαιριάτικη νύχτα. Όταν ξύπνησε το πρωί, πέρασε πολλή ώρα πριν μπορέσει να θυμηθεί που ήταν, η ποιότητά του ο άγνωστος γενειοφόρος άνδρας που ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι και τον κοίταζε έντονα και με φλογισμένα μάτια.

«Συγχώρεσέ με», είπε ο γενειοφόρος άνδρας με μία ασθενική φωνή, όταν είδε ότι ο βασιλιάς είχε ξυπνήσει και τον κοίταζε.

«Δε σε ξέρω και δεν έχω τίποτε να σου συγχωρήσω», είπε ο βασιλιάς.

«Εσύ δε με ξέρεις, αλλά εγώ σε ξέρω. Είμαι αυτός ο εχθρός σου που ορκίστηκε νά πάρει εκδίκηση από σένα, γιατί εκτέλεσες τον αδελφό του και κατάσχεσες την περιουσία του. Ήξερα πως είχες πάει μόνος σου να δεις τον ερημίτη και αποφάσισα να σε σκοτώσω στην επιστροφή. Αλλά πέρασε η ημέρα και δεν γύρισες. Έτσι βγήκα απ τήν ενέδρα μου και έπεσα στους φρουρούς σου και αυτοί με αναγνώρισαν και μέτραυμάτισαν.

Τους ξέφυγα, αλλά θα είχα πεθάνει απ τήν αιμορραγία, αν εσύ δεν είχες φροντίσει το τραύμα μου.

Εγώ ήθελα να σε σκοτώσω κι εσύ μου έσωσες την ζωή. Τώρα, αν ζήσω, κι αν το θέλεις κι εσύ, θα σε υπηρετήσω σαν ο πιο πιστός σου σκλάβος και θα ζητήσω απ τούς γιους μου να κάνουν το ίδιο. Συγχώρεσέ με».

Ο βασιλιάς ήταν πολύ ευχαριστημένος που είχε συμφιλιωθεί τόσο εύκολα με τόνεχθρό του και που είχε κάνει ένα φίλο και όχι μόνο τον συγχώρεσε, αλλά είπε ότι θά έστελνε τους υπηρέτες του και το προσωπικό του γιατρό να τον φροντίσουν καίυποσχέθηκε να του ξαναδώσει την περιουσία του.

Αφού έφυγε απ τόν πληγωμένο ο βασιλιάς, πήγε έξω στον εξώστη και κοίταξε τριγύρω να βρει τον ερημίτη. Ήθελε πριν φύγει, να τον παρακαλέσει ακόμη μία φορά να απαντήσει στα ερωτήματα που του είχε κάνει. Ο ερημίτης ήταν έξω γονατισμένος και φύτευε σπόρους στ αϋλάκια που χαν σκαφτεί την προηγούμενη μέρα.

Ο βασιλιάς τον πλησίασε και του είπε: «Για τελευταία φορά σε παρακαλώ απάντησε στα ερωτήματά μου, σοφέ άνθρωπε». «Μα έχουν ήδη απαντηθεί», είπε ο ερημίτης, σκύβοντας ακόμα στ αδύνατα πόδια του και κοιτάζοντας προς το βασιλιά πούστεκόταν μπροστά του.

«Πως απαντήθηκαν; Τι εννοείς;», είπε ο βασιλιάς.

«Δε βλέπεις;», απάντησε ο ερημίτης. «Αν δεν είχες λυπηθεί χθες την αδυναμία μου και δεν είχες σκάψει για μένα τ' αυλάκια, αλλά είχες φύγει, αυτός ο άνθρωπος θα σου είχε επιτεθεί και θα είχες μετανιώσει που δεν έμεινες μαζί μου. Έτσι η πιο σπουδαία στιγμή ήταν όταν έσκαβες τ' αυλάκια, κι εγώ ήμουν ο πιο σπουδαίος άνθρωπος και το να μου κάνεις καλό ήταν η πιο σπουδαία δουλειά. Ύστερα, όταν αυτός ο άνθρωπος ήρθε σε μας, η πιο σπουδαία στιγμή ήταν όταν τον φρόντιζες, γιατί αν δεν είχες δέσει το τραύμα του, θα πέθαινε χωρίς να συμφιλιωθεί μαζί σου.

Έτσι αυτός ήταν ο πιο σπουδαίος άνθρωπος και αυτό που έκανες γι' αυτόν ήταν ηπιό σπουδαία δουλειά. Να θυμάσαι λοιπόν: Υπάρχει μόνο μία στιγμή που είναι ηπιό σπουδαία, το παρόν. Είναι η πιο σπουδαία στιγμή, γιατί είναι η μόνη πάνω στην οποία έχεις κάποια δύναμη. Ο πιο αναγκαίος άνθρωπος είναι αυτός μαζί με τον οποίο βρίσκεσαι, γιατί κανένας άνθρωπος δεν ξέρει αν θα έχει ποτέ πάρε-δώσε με κάποιον άλλο. Και το πιο σπουδαίο πράγμα είναι να του κάνεις καλό, γιατί μόνο γι αυτό το σκοπό έχεις έλθει σ αυτόν τον κόσμο!».

Ο Λέων Τολστόι με τα εγγόνια του

Ο Λέων Τολστόι (Лев Николаевич Толстой), Ρώσος συγγραφέας, έγραψε την μικρή διήγηση «Τα τρία ερωτήματα» το 1885.

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com